
Polonistyka za granicą (c.d.).

Biuletyn Polonistyczny 2/4, 60-67

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

POLONISTYKA ZA GRANICĄ /c.d./

Niemiecka Republika Demokratyczna

Katedra polonistyki istnieje przy Uniwersytecie im. Humboldta w Berlinie; w kilku innych uniwersytetach polonistyka jest wykładana jako przedmiot poboczny.

Berlin

Katedra polonistyki wchodzi w skład Slavisches Institut Uniwersytetu im. Humboldta. Kierownik Instytutu prof. H a n s H o l m B i e l f e l d t /specjalność: rusycystyka i ogólna slawistyka/. Prace z zakresu polonistyki prowadzą: prof. V i c t o r F a l k e n h a h n /autor m.i. "Lehrbuch der polnischen Sprache", 1951 i 1954, przy współpracy W. Zielkego i A. Sterna, oraz "Grammatik der polnischen Sprache" 1957, przy współpracy W. Zielkego; w książce "Adam Mickiewicz 1855-1955", Ossolineum 1958 opublikowano jego artykuł pt. "Zagadnienia przekładu dzieł A. Mickiewicza na język niemiecki"/ oraz A l o i s H e r m a n n /rozprawa doktorska o "Trybunie Ludów" Mickiewicza, przygotowuje studium o Lindem i jego słowniku oraz o przekładach z literatury polskiej na język niemiecki/. Lektorem języka polskiego jest R i c h a r d S c h w a r t z, tłumacz literatury polskiej na język niemiecki.

Lipsk

W ramach Slavisches Institut Uniwersytetu /kierownik prof. R u d o l f F i s c h e r, specjalista w zakresie filologii czeskiej/ wykłady zlecone z gramatyki opisowej współczesnej polszczyzny, historii języka i literatury polskiej prowadzi asystent J u l i u s S c h u l t z /przygotowuje rozprawę doktorską "Studenci polscy na uniwersytecie w Jenie, 1548-1795"/. Lektor języka polskiego W i l l i R e i n h o l z. Z polonistami lipskimi współpracuje doc. H e i n z S z e w c /S z u s t e r/.

Plan przewiduje wprowadzenie polonistyki jako przedmiotu głównego, podobnie jak w Berlinie.

Ponadto lektorat języka polskiego na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu prowadzi G u s t a w A d o l f K r a m p i t z, przygotowujący rozprawę doktorską na temat "Obraz Niemca w literaturze polskiej okresu pozytywizmu".

Lektorat języka polskiego w Instytucie Tłumaczy Uniwersytetu prowadzi G e r t J ä g e r.

Jena

W ramach Slavisches Institut Uniwersytetu /kierownik prof. P e u k e r t, specjalista w zakresie filologii południowo-słowiańskiej/ lektorat języka polskiego oraz wykłady z literatury polskiej prowadzi asystent E r n s t T e m p e l, piszący obecnie pracę o Mickiewiczu.

Halle

W ramach Slavisches Institut Uniwersytetu kierownik Instytutu prof. E u g e n H ä u s l e r wyklada literaturę polską i historię gramatyki języka polskiego, równocześnie prowadząc wykłady z zakresu slawistyki ogólnej i rusycystyki.

Greifswald

Slavisches Institut Uniwersytetu, kierownik prof. F e r d i n a n d L i e w e h r, interesujący się również polonistyką. Istnieje lektorat języka polskiego prowadzony przez E u g e n i ę R e c h t s i e g e l.

Poza katedrami uniwersyteckimi w ramach Instytutu Sławistyki Akademii Nauk NRD /kierownik prof. B i e l f e l d t/ młodzi naukowcy-poloniści zajmują się badaniami w zakresie filologii polskiej /przygotowują wydanie słowników języka słowiańskiego i kaszubskiego/ oraz stosunków polsko-łużyckich /F r i e d r i c h H i n z e, D o r i s H a m m e r i H e r m a n n S c h a l l/.

W Archiwum Państwowym w Weimarze pracuje stale dwóch polonistów opracowujących polonica, doradcą specjalnym, dojeżdżającym z Lipska, jest prof. F i s c h e r.

Akademia Nauk NRD wydaje od r.1956 kwartalnik "Zeitschrift für Slavistik" /zespół redakcyjny: H.Bielfeldt, R.Fischer, F.Liewehr, E.Winter/.

Prof. B i e l f e l d t wydaje ponadto "Veröffentlichungen des Instituts für Slavistik in der Deutschen Akademie für Wissenschaften zu Berlin" /17 tomów w latach 1951-1958/.

Prof. E. W i n t e r /historyk/ wydaje z ramienia Instytutu Historii "Quellen und Studien zur Geschichte Osteuropas". Tom II: Heinz L e m k e "Die Brüder Załuski und ihre Beziehungen zu Gelehrten in Deutschland und Danzig, Studien zur polnischen Frühaufklärung, Berlin 1958 Akademie-Verlag.

Niemiecka Republika Federalna

Berlin

Seminarium Slawistyczne istnieje w obrębie Ost-Europa Institut Uniwersytetu. Kierownik prof. W a l e n t y n K i p a r s k y /poprzednio prof. M a x V a s m e r/. Literaturę polską wykłada doc. H e r b e r t B r ä u e r.

Lektorat języka polskiego prowadzi N o r b e r t D a m e r a u. Prof. V a s m e r jest redaktorem "Zeitschrift für Slavische Philologie".

Bonn

Seminarium Slawistyczne Uniwersytetu, kierownik prof. M a r g a r e t e W o l t n e r. Wykładowca literatury polskiej i lektor języka polskiego doc. A l f o n s T r i l l e r, autor pracy m.i. "Ignacy Krasicki-Beiträge zur Biographie" 1945 oraz studiów i recenzji publikowanych w czasopismach slawistycznych.

Erlangen

Seminarium Slawistyczne Uniwersytetu, kierownik prof. W. L e t t e n l a u e r. Prowadzi on również wykłady z zakresu literatury polskiej.

Frankfurt nad Menem

Seminarium Slawistyczne Uniwersytetu /kierownik prof. A l f r e d R a m m e l m e y e r, rusycysta/ istnieje od półtora roku.

Getynga

Kierownikiem katedry filologii słowiańskiej Uniwersytetu jest prof. Maximilian Braun, autor licznych prac slawistycznych, przede wszystkim z zakresu rusycystyki, czynny również na polu polonistyki, autor pracy "Probleme der polnischen Literatur", 1931. Opracował zagadnienia slawistyczne w ostatnim wydaniu encyklopedii "Das grosse Brockhaus".

Lektorem języka polskiego jest Andrzej Lam z Uniwersytetu Warszawskiego. Językiem polskim zajmują się również asystenci Katedry: Irmgard Mahnkene i Heinz Pollok.

Heidelberg

Slavisches Institut Uniwersytetu, kierownik prof. Dmytro Cyżewski, autor licznych prac z zakresu slawistyki, również polonistyki. W ostatnich latach m.in. "S.H. Lubomirski in russischer Übersetzung", "B. Leśmian als russischer Dichter", "Tuwim: Pegaz dęba".

Kilonia

Seminarium Slawistyczne Uniwersytetu; kierownik prof. Rudolf Müller /rusycysta/. Lektorat języka polskiego prowadzi Käthe Koschmieder.

Kolonia

Seminarium Slawistyczne Uniwersytetu; kierownik prof. Reinhold Olesch, autor licznych prac z zakresu dialektologii, m.i. o dialektach polskich Śląska. Wydał w r. 1958 fototypicznie z przedruków w Polsce niedostępnych dwa najstarsze druki kaszubskie: "Pieśni duchowne Krofey'a" z XVI w. i "Katechizm Pontanusa" z XVII w. Obecnie pracuje nad Komentarzem językoznawczym do obu tekstów. Wcześniej wydał: "Drei polnischen Mundarten", 1951, "Die Slavischen Dialekte Oberschlesiens" 1937, "Polonica" w "Zeitschrift für Slavische Philologie" 1950-1956.

Asystent seminarium: Hildegard Schröder, autorka książki "Studien über Maurycy Mochnacki mit besonderen Berücksichtigung des deutschen Einflusses".

Lektorat języka polskiego prowadzi Margitta Weber.

Marburg

Lektorat języka polskiego w ramach Slavisches Institut Uniwersytetu /kierownik prof. A l f r e d R a m m e l m e y e r/
prowadzi O l e x a H o r b a t s c h.

Moguncja

Wykładowcą języka polskiego w Institut für Osteuropakunde Uniwersytetu jest prof. N e u m a n n.

Monachium

Seminarium Sławistyczne Uniwersytetu; kierownik prof. E r w i n K o s c h m i e d e r /językoznawstwo ogólne i polskie/. Wykładowcą języka polskiego i literatury jest J.P. G r a s s e. Prof. Koschmieder współpracuje z prof. A l o i s e m S c h m a u s e m wydają czasopismo "Die Welt der Slaven".

Münster

Seminarium Sławistyczne Uniwersytetu /kierownik prof. G e r h a r d t D i e t r i c h/. Lektor języka polskiego K u l l e s c h i t z.

Czasopisma sławistyczne

1. "Zeitschrift für Slavische Philologie", założone w 1924 r. Wydaje prof. Vasmer /Berlin/ wraz z prof. Margarete Woltner /Bonn/. Półrocznik, nakład 400 egz. Dotychczas ukazało się 26 tomów.
2. "Grundriss für Slavische Philologie und Kulturgeschichte", założone w 1924 r. przez prof. Vasmera i R. Trautmanna. Dotychczas wyszło 12 tomów.
3. "Die Welt der Slaven", założone w r.1955. Kwartalnik. Wydawane przez Seminarium Sławistyczne Uniwersytetu w Monachium, pod redakcją prof. Koschmiedera.
Współpracownicy: prof. Alois Schmaus /Monachium/, prof. Paul Diels /Monachium/, prof. Braun /Getynga/, prof. Dietrich /Münster/, prof. Hanika /Monachium/.

Wydawnictwa i publikacje sławistyczne

Seminarium Sławistyczne Uniwersytetu w Berlinie wydało w latach 1953 - 1958 pod redakcją prof. Vasmera 16 prac z zakresu sla-

wistyki, w tej liczbie wspomnianą wyżej pracą Hildegard Schröder o Mochnackim. W przygotowaniu następujące prace: Reinhold Olesh - "Wörterbuch der Umgangssprache von St. Anna-berg in Oberschlesien", J.Striedter - "Der polnische Fortunatus".

"Mickiewicz - Blätter". Wychodzi 3 razy rocznie w Heidelbergu. Dotąd ukazało się 9 zeszytów. Redaktor i wydawca H e r m a n n B u d d e n s i e g, poeta, essayista i tłumacz poezji polskiej, głównie Mickiewicza. Pismo poświęcone szerzeniu wiedzy o Mickiewiczu w Niemczech, zamieszcza artykuły oryginalne i tłumaczone z języka polskiego oraz przekłady poezji na język niemiecki. Ostatnio redakcja rozszerzyła znacznie zakres tematyki publikując artykuły i przekłady z epok późniejszych, do współczesności włącznie.

Zaplecze organizacyjne pisma stanowi tzw. Mickiewicz - Gremium w NRF, skupiające kilkadziesiąt osób spośród świata literackiego i kulturalnego w Niemczech Zachodnich.

Norwegia

Oslo

Na Uniwersytecie istnieje Slavisk Institut, którego kierownikiem jest prof. Christian S t a n g. Lektor języka polskiego i czeskiego G y d a D a h m R i n n a n.

Rumunia

Bukareszt

Kierownikiem Katedry Języka Polskiego i Literatury Polskiej Uniwersytetu jest prof. J a n C h i t i m i a, autor kilkudziesięciu prac naukowych, m.i.: "Początki literatury polskiej" 1937; "Nieznane źródła polskie N. Costina" 1940; "Livres polonais inconnus dans la Bibliothèque de l' Academie Roumaine" 1942, "M.Miechowita, jako źródło rumuńskiej historiografii" 1946; Wstęp do rumuńskiego przekładu "Lalki" B.Prusa. 1953. Planuje prace: "Adam Mickiewicz a literatura rumuńska", "Polska literatura ludowa a polskie badania folklorystyczne". Pracuje nad monografią o Adamie Mickiewiczu.

Lektor języka polskiego - delegowany z Polski Witold T r u s z -
k o w s k i.

Instytut Językoznawstwa Akademii Nauk - Institutul de Lingvi-
stica al Academiei R.P.R. - przygotowuje wielki słownik polsko-
rumuński. W jego opracowaniu biorą udział: V l a d i m i r
I l i e s c u i A l e x a n d r a B r i n z c a.

Szwajcaria

Seminaria slawistyczne istnieją na uniwersytecie w ZÜRICHU i
Bernie. Wykładowcą w obu tych uniwersytetach jest prof.
E r n s t D i o k e n m a n n, zajmujący się problemami etno-
grafii i literatury polskiej. Polonistyką interesuje się rów-
nież prof. R e g a m a y w Lozannie.

Szwecja

Sztokholm

W ramach uniwersytetu istnieje Rycka Institutet /Instytut Ro-
syjski/, kierownik doc. N i l s A k e N i l s s o n. Za-
mierza opracować wybór współczesnej noweli polskiej. Językiem
i literaturą polską zajmuje się również prof. P e e t e r
A r u m e a, rusycysta.

Uppsala

W ramach uniwersytetu istnieje Instytut Sławistyki, kierownik -
prof. G u n n a r G u n n a r s o n, zajmujący się litera-
turą polską. Interesuje się szczególnie twórczością Marii Dąbro-
wskiej. Lektor języka polskiego - doc. Józef T r y p u ć k o,
autor prac naukowych z zakresu filologii polskiej i słowiań-
skiej:

"Bibliografia szwedzkich poloników za lata 1918-1939", Uppsala
1955, 2 tomy; "Jakiego Mickiewicza znamy? Kilka uwag języko-
znawcy o stosunku mickiewiczowskich autografów do drukowanych
wydań, Scando-Slavica, T.I; "Język Władysława Syrokomli",
Uppsala 1955; "Słownik staropolski", Scando-Slavica, T.I.1956"

Göteborg

Seminarium Sławistyczne na Uniwersytecie, kierownik - prof. Gunnar Jacobson, tłumaczył prozę polską /m.i. "Samsona" K. Brandysa/ na język szwedzki; autor słownika polsko-szwedzkiego i szwedzko-polskiego.

Lund

W ramach uniwersytetu istnieje Instytut Sławistyki; kierownik - prof. Knut Olaf Falk. Lektor języka polskiego Jerzy Nalepa z Uniwersytetu Poznańskiego.